

компетенцій менеджера /О.П. Дяків, С.А. Прохоровська //Вісник Донецького Національного університету: [наук. журнал]. – Серія В. Економіка і право Спец.вип.: том 1, 2012. – С. 74 –78

2. Макарова И.К. Управление человеческими ресурсами: пять уроков эффективно HR-менеджмента / И.К. Макарова. – М.: Дело. 2007. – 232 с.

3. Щегорцов В.А. Антикризисное управление человеческими ресурсами / В.А. Щегорцов, В.А. Таран, О.М. Особенков – М.: Тип. «Новости», 2011.

Анастасія ПУНДА

Хмельницький ННІ Університет ДФС України

ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ТРАНСКОРДОНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА РЕГІОНІВ УКРАЇНИ

Процес входження України у європейський інтеграційний простір та визнання її європейськими партнерами, потребує координації зусиль з розвитку співпраці з країнами ЄС і в першу чергу – сусідами України. Тому саме розвиток транскордонних регіонів, в рамках яких формуються інтенсивні та багаторівневі взаємозв'язки між усіма суб'єктами та учасниками транскордонного співробітництва, є важливим об'єктом сучасної регіональної політики.

Військова агресія Росії переорієнтувала транскордонне співробітництво прикордонних регіонів Україна-Росія у напрямку поглибленої співпраці за участю країн-членів Європейського Союзу та активізувала міжрегіональне співробітництво на рівні європейських інституцій.

В Україні транскордонне співробітництво є одним з важливих напрямів європейської інтеграції, яка здійснюється на регіональному рівні та посідає провідне місце в процесі формування її регіональної політики. Поглиблення транскордонного співробітництва відкриває нові можливості для активізації господарської діяльності на периферійних територіях й підвищення їх конкурентоспроможності шляхом мобілізації природно-ресурсного потенціалу сусідніх територій. Дане об'єднання зусиль для вирішення спільних проблем найбільш ефективно здійснюється через реалізацію так званих транскордонних проектів у

різних сферах суспільного життя, тому саме регіональна політика держави у сфері розвитку транскордонного співробітництва повинна бути спрямована на організацію ефективної системи підготовки та забезпечення реалізації транскордонних проектів [7, с. 42].

Для чіткого уявлення про транскордонну співпрацю можна виділити чотири рівні її реалізації:

– перший місцевий рівень – конкретна співпраця між суб'єктами прикордонних територій;

– другий регіональний рівень – здійснення координації між регіонами сусідніх країн, реалізується регіональна політика транскордонного співробітництва з урахуванням інтересів держави та місцевих органів влади;

– третій державний рівень – вироблення національної політики транскордонного співробітництва та узгодження національних інтересів із загальноєвропейськими, а також здійснення гармонізації національних та регіональних цілей;

– четвертий міжнародний рівень – реалізація політики загальноєвропейських інтересів, здійснення координації національної регіональної політики для збалансованого розвитку європейського простору.

Таким чином, виходячи з усього наведеного вище, є усі підстави вести мову щодо доцільності розробки самостійної регіональної політики розвитку транскордонного співробітництва у двох вимірах: як політики держави щодо розвитку транскордонного співробітництва, так і власної політики прикордонних регіонів.

Транскордонне співробітництво сприяє залученню фінансових ресурсів зі структурних фондів Європейського Союзу, які переважно використовуються для реалізації спільних проектів прикордонних суміжних регіонів, що являє собою спільний механізм вирішення проблем та підвищення конкурентоспроможності регіонів, проте дане фінансування є цільовим і передбачає залучення власних ресурсів в розмірі від 10%. [7, с. 42] Тому фінансове забезпечення транскордонного співробітництва варто розглядати як механізм, який при залученні порівняно невеликої частки власних коштів дає можливість залучити зовнішні фінансові ресурси і отримати значний соціально-економічний ефект в прикордонному регіоні.

Література

1. Буковецький М. Прикордонне співробітництво між країнами

Центральної Європи //Будівництво нової Європи: прикордонне співробітництво у Центральній Європі / За ред. д-ра В. Гудака - Ужгород: Закарпаття, 2006. - С. 105-111.

2. Бусыгина И. М. Настоящее и будущее «Европы регионов» (проблемы европейского регионализма) / М. И. Бусыгина // Мировая экономика и международные отношения. - №9. -2005. - С.78-86.

3. Державна регіональна політика України: особливості та стратегічні пріоритети // За ред. Варналія З. С. Монографія. – К.: 2007. – 720 с.

4. Долішній М. І. Регіональна політика на рубежі ХХ – ХХІ століть: нові пріоритети. / НАН України. Ін-т регіон. дослідж. — К.: Наук. думка, 2006. — 510 с.

5. Кіш Є. Проблеми транскордонного співробітництва України і Євросоюзу / Є. Кіш // Політичний менеджмент – №5 (32) - 2008. – С.21-23.

6. Розвиток транскордонного співробітництва в умовах Європейської політики сусідства: метод. рек. / авт. кол.: О. М. Овчар, В. М. Кривцова, Н. І. Кадук. - К.: НАДУ, 2010. - 40 с.

7. Розвиток транскордонного співробітництва: науково-аналітична доповідь / НАН України. ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долішнього НАН України»; наук. редактор В.С. Кравців. – Львів: 2016. – 125 с.

8. Студенніков І. Транскордонне співробітництво та його місце в регіональному розвитку / І. Студенніков // Регіональна політика в країнах Європи: уроки для України / за ред. С. Максименка. – К.: 2000. – С. 138–170.

Зоряна ПУШКАР

Тернопільський національний економічний університет, Україна

Галина БАБ'ЯК

Тернопільський національний економічний університет, Україна

РОЗВИТОК ІНФРАСТРУКТУРИ АГРАРНОГО РИНКУ РЕГІОНУ

Актуальною проблемою, на наш погляд, є необхідність функціонування інфраструктури аграрного ринку, розвиток головних учасників цього процесу. Проблема формування й розвитку

інфраструктури ринків в аграрній сфері присвячені праці багатьох вчених-економістів: П. Гайдуцького, Т.Дудара, С.Дусановського, Й.Завадського, П.Пуцентейла, П.Саблука, В.Юрчишина та ін. Однак, незважаючи на велику кількість наукових розробок, виникає необхідність дослідження сучасного стану інфраструктури аграрного ринку Тернопільського регіону.

Ринкова інфраструктура аграрного комплексу є системою підприємств та організацій, що обслуговують сільськогосподарських товаровиробників. Вона створюється, з метою здійснення певних функцій: оптова та роздрібна торгівля, транспортування, зберігання, стандартизація, інформаційне забезпечення. Вартість виконання цих функцій пропорційно впливає на ціну, за якою продукція потрапляє до кінцевого споживача [2].

В агропромисловому комплексі регіону, з метою модернізації інфраструктури, протягом останніх трьох років реалізовано 24 інвестиційних проекти з будівництва та реконструкції тваринницьких, а також рослинницьких комплексів.

Введено в експлуатацію насіннєвий комплекс, який створений на базі місцевого ПАП “Агропродсервіс” у с. Настасові Тернопільського району. Завершено реконструкцію та введено в дію молочні комплекси в с. Соколів, с. Осівці та в с. Пилява Буцацького району проектною потужністю 1200 гол. корів кожен; ТОВ “Агропродсервіс-Інвест” проведено реконструкцію тваринницьких приміщень та будівництво доїльного залу на 500 корів у смт Козлів Козівського району; в с. Скорики Підволочиського району ТОВ “Україна” проведено реконструкцію приміщень для утримання поголів'я ВРХ; у с. Товстенке Чортківського району введено в експлуатацію крохмальний завод на 200 тис. тонн переробки картоплі на рік; у с. Острів Тернопільського району введено в експлуатацію першу чергу елеватора місткістю 180 тис. тонн зберігання зерна; в смт Підволочиськ ТОВ “Україна” введено в експлуатацію другу чергу елеватора потужністю 30 тис. тонн зберігання зерна [1].

Для забезпечення продовольчого ринку продуктами внутрішнього виробництва та нарощування експорту, відкрито найбільший в Україні тепличний комплекс “DF Агш”, який розташований у селі Синьків Заліщицького району, а також введено в експлуатацію три насіннєвих заводи загальною потужністю виробництва насіння 55 тонн/год, два картоплесховища ємкістю 37,5 тис. тонн та 2 овочесховища ємкістю 1,5 тис. тонн.